

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 2100
Fax 020 552 2603
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Wethouder F. Ossel

Retouradres: B&W, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de leden van de raadscommissie Werk en Inkomen

Datum 5 oktober 2009

Behandeld door Niels van Tent
Doorkiesnummer 020 – 346 4806

Onderwerp Keuzes inzet middelen re-integratie

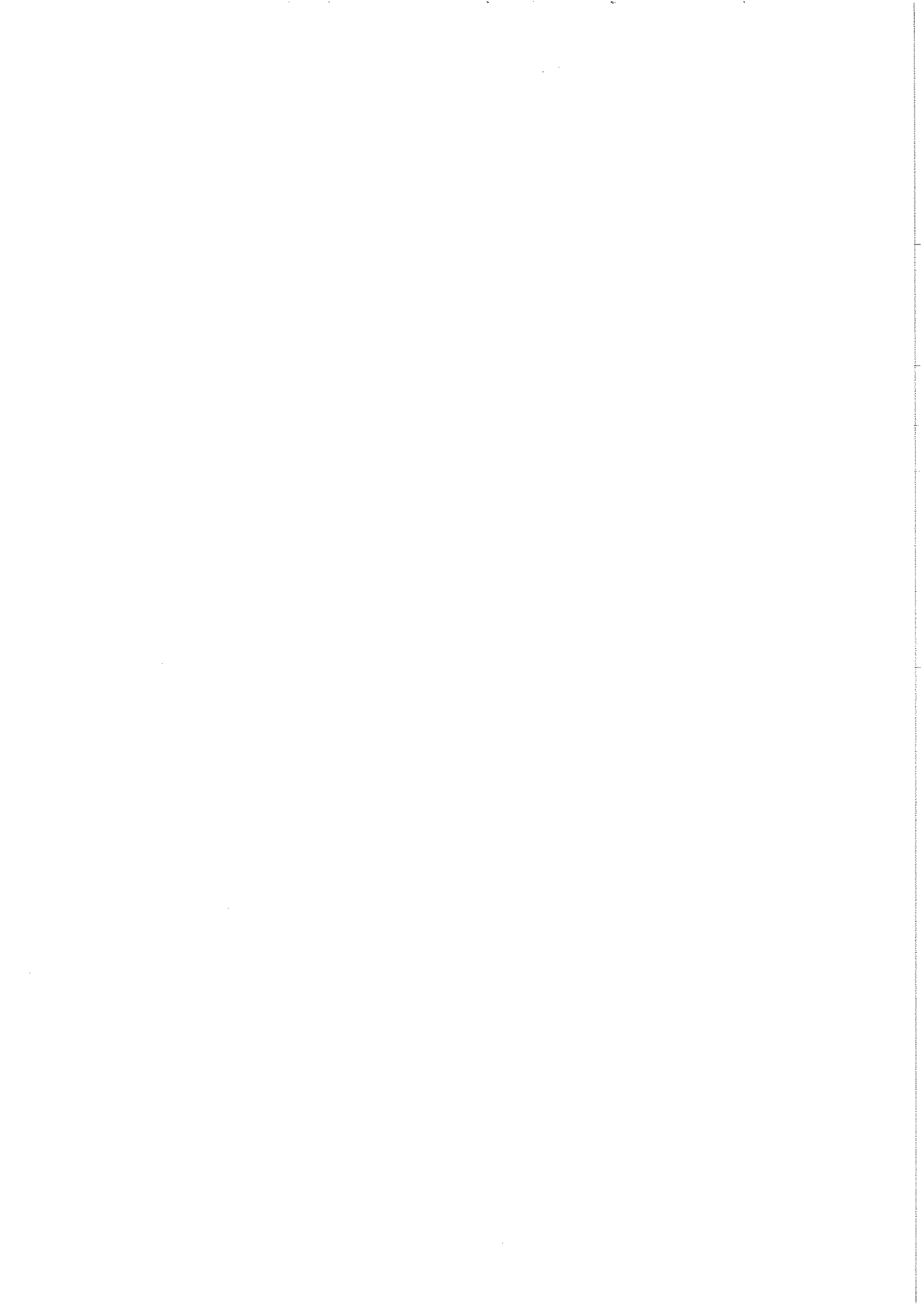
Geachte leden van de commissie,

In het proces richting de begroting 2010 is een tekort geconstateerd voor de uitgaven op het gebied van re-integratie en participatie (W-deel WWB). In het Meerjarenbeleidsplan (waarover op 10 juni 2009 in de Raad is besloten) is al aangegeven dat er druk ontstaat op het budget voor re-integratie. In de aanloop naar de begroting 2010 heeft het College afwegingen en keuzes gemaakt. Daarbij zijn verschillende mogelijkheden bekeken om het tekort op te vangen. Hierbij wil ik u informeren over de keuzes die zijn gemaakt. Dit is van belang voor de behandeling van de begroting op 5 november 2009 in uw Commissie.

Oorzaken begrote tekort

Er zijn verschillende oorzaken voor het begrote tekort.

- Ten eerste wordt, vanwege de economische crisis, een verhoogd beroep gedaan op de bijstand. Dit is niet alleen kwantitatief (aantal mensen), maar ook kwalitatief (er zijn intensievere trajecten nodig, omdat 'snelle' uitplaatsing van mensen minder makkelijk mogelijk is).
- Ten tweede wordt vanuit de systematiek van de budgetverdeling het budget jaarlijks door het Rijk verlaagd. Daarnaast is er door extra bezuinigingen die zijn aangekondigd bij de Rijksbegroting 2010 ook minder geld beschikbaar.
- Ten derde is sprake van lagere ESF-inkomsten. In voorgaande jaren kwam meer geld ter beschikking, waarmee het spaarsaldo van de W-middelen is aangevuld (18 miljoen).
- Ten vierde, wordt er vanwege verhoogde (na-ijlende) uitgaven voor inburgeringstrajecten een groter beroep gedaan op (aanvullende) financiering uit de W-middelen.

Context W-middelen

De W-middelen maken onderdeel uit van het participatiebudget. Naast de W-middelen maken ook de middelen voor de Wet Inburgering (WI) en de middelen voor Volwassenenonderwijs (WEB) onderdeel uit van het participatiebudget. De middelen voor de WI zijn voor 2010 al volledig bestemd. Het budget voor de WI is ontoereikend voor alle inburgeringstrajecten die in Amsterdam worden uitgevoerd. Daarom wordt (al jaren) een beroep gedaan om een 'aanvulling' vanuit de W-middelen. De middelen voor de WEB moeten in 2010 wettelijk gezien worden besteed aan de ROC's. Hierin zit voor 2010 geen ruimte. In de afwegingen zijn deze middelen buiten beschouwing gelaten.

Voor een goed begrip voor de afwegingen die zijn gemaakt, schets ik u hieronder de context of de voorwaarden van de (besteding van de) W-middelen.

- Middelen die overblijven vanuit de W-middelen mogen onder bepaalde voorwaarden worden opgenomen in een spaarsaldo dat (deels) mag worden meegenomen naar volgende jaren. De afgelopen jaren is een spaarsaldo van ongeveer 76 miljoen euro opgebouwd. Er is rekening gehouden met dit spaarsaldo bij het opstellen van de begroting. Dit wordt gespreid over de komende jaren ingezet. Het Rijk heeft aangekondigd het 'meenemen' van het spaarsaldo te beperken. De exacte invulling wordt door het Rijk nog bekend gemaakt. Deze consequenties zijn nog niet meegenomen;
- Middelen uit het participatiebudget mogen – in tegenstelling tot middelen die van het Rijk worden ontvangen voor uitkeringen (het I-deel) – alleen worden besteed aan participatie. Er mogen geen andere activiteiten worden uitgevoerd met dit geld. Er is dus geen keuze mogelijk om meer te bezuinigen en dit te besteden aan andere projecten zonder participatiedoelstellingen;
- In de afgelopen jaren was er ruimte in de W-middelen. Daarom is de indruk ontstaan dat het een 'onuitputtelijke bron van geld' is. Dat is door sterke stijging van het klantenbestand niet meer het geval. In 2009 is er voor het eerst sprake van het gebruiken van de reserve.

Er is dus sprake van een beperking in mogelijkheden bij de W-middelen. Daarnaast is bij de WI en de WEB geen ruimte om daarin kosten te dekken.

Stelsel in stand houden

Naast een actualisatie die op de begroting is uitgevoerd, is gekeken naar mogelijkheden om keuzes te maken. In de actualisatie is nader gekeken naar de veronderstellingen (aantallen en kosten) die aan sommige begrotingsposten ten grondslag lagen. Bij de mogelijkheden is het College uitgegaan van het in stand houden van het stelsel. Het gaat immers om een (in de afgelopen jaren) zorgvuldig doordacht opgebouwd systeem van participatie. Groepen uitsluiten of snijden in voorzieningen zou dit afbreken. Dat vindt het College, zeker in deze tijden, niet gewenst. Het bedrag dat na actualisatie is overgebleven als begroot tekort bedroeg 43 mln euro.

Het College acht het mogelijk om onderstaande keuzes te maken zonder dat diep wordt ingegrepen op beleidskeuzes of intensivering van de uitvoering waarvoor in het

Meerjarenbeleidsplan 2009-2013 is gekozen. Uiteraard doen de keuzes pijn, maar in deze tijden is het noodzakelijk dat zeer zorgvuldig wordt gekeken naar de noodzaak van uitgaven.

Onderstaande keuzes hebben er toe geleid dat een begroot tekort van 10,7 mln euro resteert. Deze keuzes leiden dus tot een bedrag van ongeveer 30 mln euro. De volgende keuzes zijn gemaakt:

- Geen verdere stijging aantal SAP/MAP plaatsen: in de begroting was een verdubbeling van het aantal sociale en maatschappelijke activeringsplaatsen opgenomen. Dit kwam voort uit de ambitie van het Meerjarenbeleidsplan Participatie. Op dit moment zijn ongeveer 2.200 plaatsen bezet. Daarbij is zelfs sprake van een lichte daling. Een verdubbeling van het aantal plaatsen is niet realistisch omdat een stijging van het aantal bezette plekken in deze omvang niet valt te verwachten. Daarom wordt voorgesteld om een stijging van 1.000 plaatsen door te voeren. Dit leidt tot een ombuiging van 5,6 miljoen euro;
- Stopzetten integrale activeringsplaats: de integrale activeringsplaats is een traject dat voorbereid op een sociale activeringsplaats. Dit is als pilot gestart. Geconstateerd is dat dit niet heeft geleid tot de gewenste resultaten. Daarom is besloten om dit traject niet te verlengen. Hiermee wordt 0,1 mln euro bespaard;
- Stopzetten vergoeding werkgevers participatieplaats: bij de participatieplaatsen wordt aan de werkgevers op jaarbasis 2.000 euro betaald als vergoeding voor deze plaats. De werkgever krijgt al kosteloos een werknemer voor een bepaalde periode. De begeleiding vindt plaats door Pantar. Werkgevers maken niet op basis van deze vergoeding de keuze voor het inzetten van een participatieplaats. Het risico wordt als laag ingeschat dat werkgevers hierdoor afhaken. De vergoeding wordt stopgezet. Dit levert 2,0 mln euro op;
- Taakstelling Leren door Doen contracten: op dit moment zijn er in trede 3 van de participatieladder veel zogenoemde Leren door Doen contracten. Volgens het ingezette beleid worden nieuwe trede 3 klanten over het algemeen toegeleid naar trajecten in eigen beheer. Een eventuele verlenging kan leiden tot lagere uitgaven. Er vindt een evaluatie plaats. Dit lijkt te leiden tot een andere inzet van deze contracten met lagere uitgaven tot gevolg. Er is een taakstelling meegegeven aan deze afbouw. Dit leidt tot een ombuiging van 3,0 mln euro;
- Stagevergoedingen: mensen die echte werkactiviteiten verrichten in het kader van hun re-integratie krijgen in plaats van een uitkering een stagevergoeding. Door striktere handhaving van de voorwaarden en het stopzetten van de stagevergoeding voor een aantal activiteiten (bij de VSA carousel wordt weer een uitkering verstrekt), wordt 15,0 mln euro minder uitgegeven. Hierbij is rekening gehouden met extra stagevergoedingen voor de Blijf aan de Balbanen;
- Minder inzet van re-integratietrajecten in trede 4: in trede 4 is de vacaturecarousel ingericht. Daardoor zijn minder (andere) trajecten in trede 4 nodig. Het begrootte bedrag is gehalveerd, waarmee de ingezette afbouw wordt versneld. Dit levert een bedrag op van 4,0 mln euro;
- Taakstelling apparaat DWI en Pantar: het College heeft een taakstelling van 1,15 mln euro aan zowel Pantar als DWI opgelegd. Het gaat daarbij om een taakstelling gericht

op de uitvoeringskosten die uit het W-deel worden betaald. Dit wordt ingevuld door andere inzet van medewerkers, minder uitgaven op ondersteunend materiaal en besparing op externe inhuur.

Bijdrage algemene middelen

Na deze keuzes resteert een bedrag van 10,7 mln euro. Het College vindt het niet verantwoord om verdere keuzes te maken. Dit zou te veel ingrijpen op het stelsel. Daarom stelt het College bij de begroting 2010 voor om dit bedrag voor 10,7 mln euro te dekken uit de algemene middelen. Uiteraard is deze uiteindelijke keuze aan de Raad.

Verhouding tot andere ontwikkelingen

De afgelopen tijd zijn er verschillende gemeentelijke of landelijke ontwikkelingen of initiatieven geweest om meer mensen te laten participeren of aan het werk te helpen. De belangrijkste zijn de aanpak van de jeugdwerkloosheid (waarvoor het Rijk 3,6 miljoen euro voor de Amsterdamse regio ter beschikking heeft gesteld), de maatregelen die de gemeente Amsterdam heeft genomen op het gebied van de arbeidsmarkt in het kader van de crisis, de maatregelen die zijn genomen naar aanleiding van de Amsterdamse Arbeidsmarkttop en de ontwikkelingen in het Meerjarenbeleidsplan Participatie 2009-2012.

Door de voorgestelde ombuigingen wordt geen afbreuk gedaan aan deze ontwikkelingen. Van belang is dat deze ontwikkelingen, gelet op de economische crisis, doorgaan. Er is hier bij bovenstaande keuzes rekening mee gehouden. Voor een deel is ook extra geld beschikbaar (jeugdwerkloosheid).

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Wethouder F. Ossel

